

Оға-инилик иноқликтір

05:00 / 01.03.2017 3191

Абу Ҳурайра (розийаллоху анху) ривоят қилади: Расулуллоҳ (соллаллоҳу алейхі ва саллам) бундай деб марҳамат қилдилар: "Бир-бириңгизга ҳасад қилманг. Ўрталарингизга совуқлик солманг! Бир-бириңгизга душманлик қилманг! Бир-бириңгиздан узилиб кетманг. Бириңгиз иккінчингизнинг савдоси устига савдо қилмасин. Аллоҳнинг бандалари бўлинглар.

Мусулмон мусулмоннинг оға-инисидир. Бир-бирига зулм қилмайди, ёрдамини аямайди, ёлғон сўзламайди, нафрат қилмайди. Тақво бу ерда, — дедилар ва қалбларига уч бор ишора қилдилар. — Мусулмоннинг мусулмон қардошидан нафратланиши етарли ёмонликдир. Ҳар бир мусулмоннинг қони, моли ва обрўси мусулмонга ҳаромдир" (Имом Муслим ривояти).

Мусулмон мусулмоннинг оға-инисидир. Оға-инилик аҳил-иноқ яашни, бир-бирига елкадош бўлишни, ўзаро ҳамжиҳат бўлишни тақозо қилади. Ҳасад, совуқ муносабат, душманлик оға-иниликка ярашмайди. Оға-инилар ўргасидаги муносабат кўнгилни қолдирадиган ҳаракат бўлганидагина бузилади. Бир-бирининг ҳақига тажовуз қилиш, бир-бирига сабр қилмаслик, ёлғон сўзлаш, баъзи одатларини ёқтирмаслик кўнгилни қолдиради. Пайғамбаримиз (алайҳиссалом) бу ҳадисларида бизларни оға-иниликка нолойиқ хислатлардан огоҳ этиб, улардан қайтармоқдалар.

Пайғамбаримиз (алайҳиссалом): "Тақво бу ерда", деб қалбларига ишора қилдилар. "Билингки, танада бир гўшт парчаси бор. У яхши бўлса, бутун тана бошқаларга қийинчиликларни енгишида кўмак бериши лозим. У ўзини бошқа мусулмонлардан афзал деб билмаслиги керак. Чунки оқибат маълум эмас. Ҳеч ким ўзининг оқибати қандай бўлишини билмайди. Шунинг учун ўзидан кичик ёшдаги мусулмонни кам гуноҳ қилган деб эъзозлаши лозим. Ўзидан катта ёшдаги мусулмонни савоб ишлари кўпроқ деб ҳурмат қилиши, юқори қўйиши керак.

Пайғамбаримиз (алайҳиссалом) Вадо ҳажида бундай деганлар:
"Қонларингиз, молларингиз, номусларингиз бир-бирингизга шу ўлка
(Байтул Ҳаром), шу ой, шу кун каби ҳаромдир". Одамларни ғийбат қилган
ва бошқаларнинг номусига тажовуз этган кимсаларга Аллоҳ таоло қаттиқ
азоб бериш билан таҳдид қиласди: "...Ким у жойда зулм-зўравонлик билан
йўлгга чиқмоқчи бўлса, (буларнинг ҳар бирига) аламли азобдан тотдириб
кўюрмиз" (Ҳаж, 25).

Имом Муҳиддин Закариё ибн Шараф НАВАВИЙ